

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE SOMBOR

25101 Sombor, Vojvođanska 47

e-mail: higijena@zzjsombor.org tel/fax: 025/412-888

CENTAR ZA HIGIJENU I HUMANU EKOLOGIJU

IZVEŠTAJ O MONITORINGU NIVOVA BUKE NA TERITORIJI GRADA SOMBORA I NJEN UTICAJ NA ZDRAVLJE

MAJ 2022.

ZAKONSKA REGULATIVA

Propisi koji regulišu merenje buke u životnoj sredini su: Zakon o zaštiti životne sredine (Sl. Glasnik RS br 135/04, 36/09-dr. zakon, 72/09, 43/11-odluka US, 14/16, 76/18, 95/18- dr. zakon i 95/2018-dr. zakon); Zakon o javnom zdravlju („Službeni glasnik RS, br. 15/2016), Pravilnik o bližim uslovima za sprovođenje javnog zdravlja u oblasti životne sredine i zdravlja stanovništva (Službeni glasnik RS, br. 34/2019), član 5, Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Službeni glasnik RS, br. 25/19), Plan javnog zdravlja Grada Sombora 2018- 2025, Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. Glasnik RS br 96/21); Uredba o indikatorima buke, graničnim vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini (Sl. Glasnik RS br. 75/10); Pravilnik o merilima nivoa zvuka, (Sl. Glasnik RS 39/14); Pravilnik o metodologiji za određivanje akustičkih zona (Sl. Glasnik RS br. 72/10); Pravilnik o metodama merenja buke, sadržini i obimu izveštaja o merenju buke (Sl. Glasnik RS br 72/10); Pravilnik o uslovima koje mora da ispunjava stručna organizacija za merenje buke, kao i o dokumentaciji koja se podnosi uz zahtev za dobijanje ovlašćenja za merenje buke (Sl. Glasnik RS br. 72/10); SRPS ISO 1996-1:2019 Akustika-Opisivanje, merenje i ocenjivanje buke u životnoj sredini-Deo 1: Osnovne veličine i procedure ocenjivanja, SRPS ISO 1996-2:2019 Akustika-Opisivanje, merenje i ocenjivanje buke u životnoj sredini-Deo 2: Određivanje nivoa buke; Pravilnik o merilima nivoa buke (Sl. Glasnik RS br. 39/14); Preispitivanje postojećih akustičkih zona na teritoriji grada Sombora, Sombor 2019.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE SOMBOR

25101 Sombor, Vojvođanska 47

e-mail: higijena@zzjsombor.org tel/fax: 025/412-888**CENTAR ZA HIGIJENU I HUMANU EKOLOGIJU**

Zavod za javno zdravlje Sombor
Centar za higijenu i humanu ekologiju
Tel/fax: 025/415-505
Vojvođanska 47, Sombor
e-mail: higijena@zzjsombor.org

Naziv ispitivanja: Merenje buke u životnoj sredini**ID broj merenja buke:** 00013/22, 00014/22, 00015/22**Datum i vreme početka merenja buke:** 10.05.2022. 00:00:04; 14.05.2022. 00:00:05; 24.05.2022. 00:00:04**Datum i vreme završetka merenja:** 11.05.2022. 00:00:00; 15.05.2022. 00:00:00; 25.05.2022. 00:00:00**Vremensko trajanje merenja:** 24 sata**Datum izrade izveštaja o ispitivanju:** 09.06.2022.**Korisnik:** Gradska uprava grada Sombora**Kontakt korisnika:** Trg Cara Uroša br 1, 25101 Sombor**Uzorkovanje na osnovu:** Ugovora "Društvena briga za javno zdravlje grada Sombora tokom 2022"**Identifikacija korišćene metode:** SRPS ISO 1996-1: 2019, SRPS ISO 1996-2: 2019**Merna oprema:**

Tabela 1

Vrsta mernog sistema	Tip	Serijski broj	Merni opseg	Frekvencijski opseg	Merna nesigurnost	Datum etaloniranja mernog sistema
Brüel&Kjær / BZ-5503 Measurement Partner Suite 4.7.7.2	2250	3029326	20-130	12,5 Hz -20 kHz	+/- 0,7 dB klasa 1	12.08.2020.
Brüel&Kjær Outdoor mikrofon	4952	3254367	-	12,5 Hz -20 kHz	0,18 dB klasa 1	12.08.2020.
Kalibrator	4231	3025669	94-114	1 kHz ± 0,1 %	+/- 0,2 dB klasa 1	30.07.2021.

METODOLOGIJA MERENJA

Merenja su vršena za vremenski period od 24 časa na 3 merna mesta mesečno. Za merenje ekvivalentnog nivoa buke korišćen je fonometar, proizvođača Bruel&Kjaer, tip 2250, outdoor mikrofoni tip 4952.

Osnovne karakteristike buke su: nivo buke, frekvencijski sadržaj- promene u funkciji frekvencije i vremenska zavisnost- promene u funkciji vremena.

Standardne frekvencijske ponderacije su A i C, a standardne vremenske ponderacije su F i S. Frekvencijska ponderacija nivoa buke vrši se zbog prilagođavanja dobijenih vrednosti ekvivalentnog nivoa zvučnog pritiska subjektivnom utisku jačine zvuka.

Vremenska ponderacija podrazumeva merenje ekvivalentnog nivoa buke u određenim vremenskim intervalima, tj. vremenskim „prozorima“. Najčešće je to 1 s, kada ponderaciju označavamo kao S „sporo“ (slow) ili 125 ms, kao F „brzo“ (fast).

Rezultati merenja u izveštaju su prikazani u decibelima (dB), na osnovu merenja ukupnog indikatora buke L_{den} , indikatora dnevne buke L_{day} , indikatora večernje buke $L_{evening}$, indikatora noćne buke L_{night} i ekvivalentnog nivoa buke L_{Aeq} . L_{den} opisuje ometanje bukom za vremenski period od 24h, za dan-veče-noć; L_{day} opisuje ometanje bukom u toku dana; $L_{evening}$ opisuje ometanje bukom u toku večeri; L_{night} opisuje ometanje bukom u toku noći; ekvivalentni nivo buke služi za opis pojava čiji se nivo zvučnog pritiska vremenski menja; ekvivalentan je trajnom nivou buke;

Tabela br. 1: Podela mernih mesta po zonama, dozvoljeni nivo buke u dB (A) za dan-veče/noć

Zona		Dozvoljeni nivo	Merna mesta
I	Područje za odmor i rekreaciju, bolničke zone i oporavišta	50/40 dB (A)	Opšta bolnica Sombor – ulaz iz ulice Sime Matavulja Opšta bolnica Sombor – Vojvođanska 75
II	Školske zone	50/45 dB (A)	Osnovna škola “Avram Mrazović” Podgorička 2 Osnovna škola „Dositej Obradović”- Slaviše Vajnera Čiče 2
III	Čisto stambena područja	55/45 dB (A)	Stambena kuća, Svetozara Miletića 34, Sombor
IV	Poslovno stambena područja	60/50 dB (A)	/
V	Gradski centar, zanatska, trgovačka, administrativno-upravna zona, zona duž autoputeva, magistralnih i gradskih saobraćajnica	65/55 dB (A)	Poslovno-stambena zgrada- Čitaonička 1 Narodno pozorište Sombor – Trg Koste Trifkovića 2 Gerontološki centar Sombor – Prvomajski bulevar bb Privredni sud Sombor – Venac Živojina Mišića 23
VI	Industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali bez stambenih zgrada	Na granici ove zone buka ne sme prelaziti graničnu vrednost u zoni s kojom se graniči	

MERNA MESTA

1. Merno mesto br.1- poslovno stambena zgrada, Čitaonička 1 (45°46'23" N 19°06'59" E) Merni instrument je postavljen na terasu koja smeštena na prvom spratu poslovno stambene zgrade. Terasa ima pogled na pešačku zonu.

2. Merno mesto br. 2- Narodno pozorište Sombor, Trg Koste Trifkovića br. 2 (45°46'20" N 19°06'43"E)

Merni instrument je postavljen na terasu pozorišta na prvom spratu. Terasa ima pogled na Trg Koste Trifkovića i Venac Petra Bojovića, prometnu saobraćajnicu.

3. Merno mesto br. 3- Privredni sud Sombor, Venac Živojina Mišića br. 23 (45°46'51" N 19°07'45" E)

Merni instrument je postavljen na terasu koja se nalazi na prvom spratu zgrade Privrednog suda. Terasa ima pogled na prometnu saobraćajnicu Venac Živojina Mišića.

4. Merno mesto br. 4- Osnovna škola “Avram Mrazović”, Podgorička br. 2 (45°46'05" N 19°07'15" E)

Merni instrument je postavljen na ravan krov iznad jednog od ulaza u školsku zgradu. Krov se nalazi na visini od 5m od tla.

5. Merno mesto br. 5- Opšta bolnica “dr Radivoj Simonović” Sombor, Vojvođanska br. 75 (45°46'53" N 19°06'27" E)

6. Merno mesto br. 6- Gerontološki centar Sombor, Prvomajski bulevar bb (45°45'40"N 19°06'53" E)

Merni instrument je postavljen u dvorištu Gerontološkog centra koje gleda na ulicu Prvomajski bulevar, prometnu saobraćajnicu.

7. Merno mesto br. 7- Osnovna škola Dositej Obradović, Slaviše Vajnera Čiče 2 (45°45'39" N 19°06'56" E)

Merni instrument je postavljen u dvorištu škole. Ulaz u školsko dvorište je iz ulice Slaviše Vajnera Čiče, dvosmerne saobraćajnice s dve kolovozne trake.

8. Merno mesto br. 8- Opšta bolnica dr Radivoj Simonović Sombor, Ulica Sime Matavulja (45°47'02" N 19°06'07" E)

Merni instrument je postavljen u dvorište bolnice “dr Radivoj Simonović” Sombor. Dvorište ima pogled ka ulici Sime Matavulja. U blizini je parking za vozila zaposlenih i pacijenata kao i sporedni ulaz u krug bolnice.

9. Merno mesto br. 9- Stambena kuća, Svetozara Miletića 34, Sombor (45°46'42" N 19°06'58" E)

Merni instrument je postavljen u dvorište stambene kuće na travnatoj površini. Kuća se nalazi u ulici koja je dvosmerna s dve kolovozne trake, umerenog intenziteta saobraćaja.

Merna mesta u mesecu maju 2022 godine bila su:

1. Stambena kuća, Svetozara Miletića 34, Sombor,

2. Osnovna škola Dositej Obradović, Slaviše Vajnera Čiče 2, Sombor,

3. Opšta bolnica “dr Radivoj Simonović” Sombor, ulaz iz ulice Sime Matavulja

Merno mesto: Stambena kuća, Svetozara Miletića 34, Sombor. (45°46'42'' N 19°06'58'' E)

Uređaj je postavljen u dvorište stambene kuće na travnatoj površini. Kuća se nalazi u ulici koja je dvosmerna s dve kolovozne trake, umerenog intenziteta saobraćaja.

Pogled na stambenu kuću

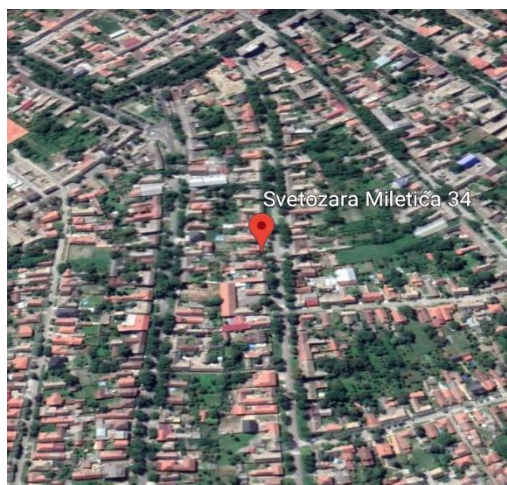
Položaj mikrofona na mernom mestu

Fotografija 2

Prostorni položaj mernog mesta u Gradu Somboru

Slika 1

Merno mesto: Osnovna škola "Dositej Obradović", Slaviše Vajnera Čiče 2, Sombor

Geografske koordinate (45°46'07'' N 19°07'13'' E)

Merni instrument je postavljen u dvorištu škole. Ulaz u školsko dvorište je iz ulice Slaviše Vajnera Čiče, dvosmerne saobraćajnice s dve kolovozne trake.

Pogled na Osnovnu školu "Dositej Obradović"

Fotografija 1

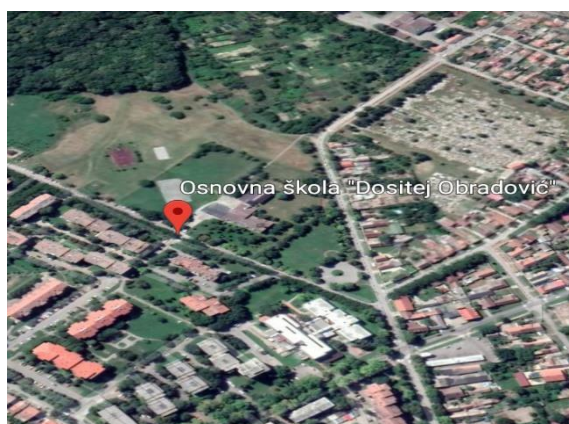
Položaj mikrofona na mernom mestu

Fotografija 2

Prostorni položaj mernog mesta u Gradu Somboru

Slika 1

Merno mesto: Opšta bolnica “dr Radivoj Simović” Sombor, ulaz iz ulice Sime Matavulja

Geografske koordinate (45° 47" 02 'N 19° 06" 07' E)

Merni instrument je postavljen u dvorište bolnice “dr Radivoj Simonović” Sombor. Dvorište ima pogled ka ulici Sime Matavulja, dvosmernoj ulici sa dve kolovozne trake. U blizini je parking za vozila zaposlenih i pacijenata (na udaljenosti od oko 30 m) kao i sporedni ulaz u krug bolnice.

Pogled na Opštu bolnicu “dr Radivoj Simonović” Sombor

Fotografija 1

Položaj mikrofona na mernom mestu

Fotografija 2

Prostorni položaj mernog mesta u Gradu Somboru

Slika 1

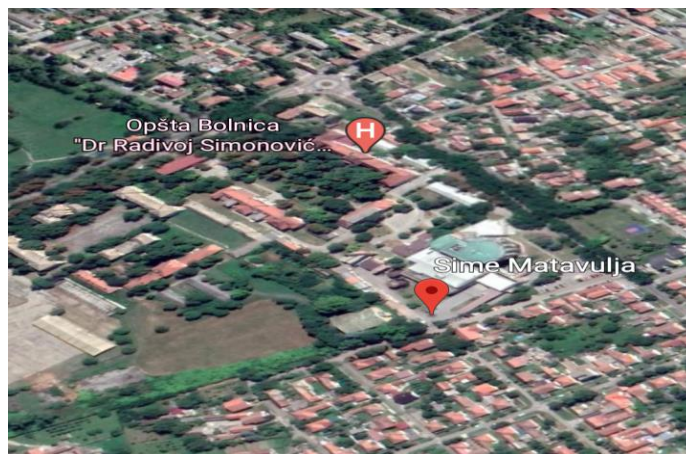

Tabela 2: Izmereni indikatori buke u životnoj sredini po mernim mestima u maju 2022. godine

Br.	Mesto merenja	Dozvoljeni nivo buke (dan-veče/noć)	Lday (dB)	Levening (dB)	Lnight (dB)	Lden (dB)
1.	Stambena kuća, Svetozara Miletića 34	55/45	48,3	64,1	64,8	70,6
2.	Osnovna škola "Dositej Obradović",	50/45	74,5	48,7	42,2	71,5
3.	Opšta bolnica "dr Radivoj Simović" Sombor, ulaz iz ulice Sime Matavulja	50/40	55,5	54,7	49,4	57,9

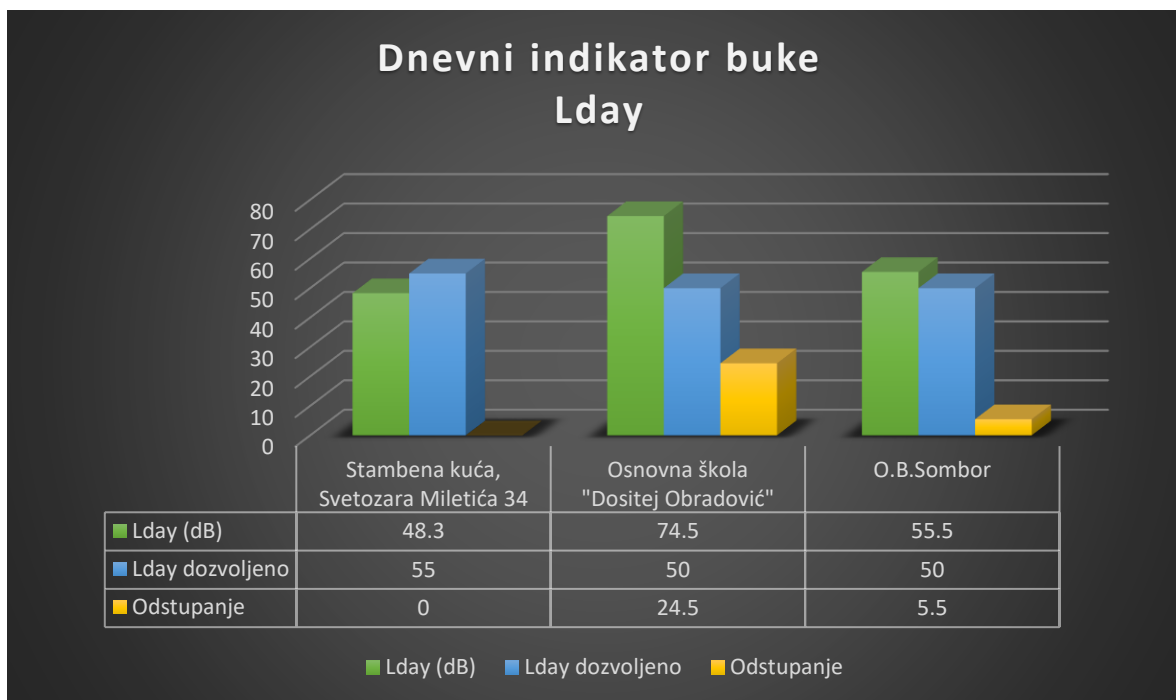

Tabela 3: Ocena usklađenosti merodavnih nivoa osnovnih indikatora buke sa dozvoljenim nivoima

Mesto merenja	Datum merenja	Dozvoljeni nivo buke (db)		Lday	Levening	Lnight	Lden	OCENA		
		dan/veče	noć	dan	veče	noć	dan-veče-noć	dan	veče	noć
Stambena kuća, Svetozara Miletića 34	14.05.2022.	55	45	48,3	64,1	64,8	70,6	NE PRELAZI	PRELAZI	PRELAZI
Osnovna škola "Dositej Obradović"	10.05.2022.	50	45	74,5	48,7	42,2	71,5	PRELAZI	NE PRELAZI	NE PRELAZI
Opšta bolnica "dr Radivoj Simović" Sombor, ulaz iz ulice Sime Matavulja	24.05.2022.	50	40	55,5	54,7	49,4	57,9	PRELAZI	PRELAZI	PRELAZI

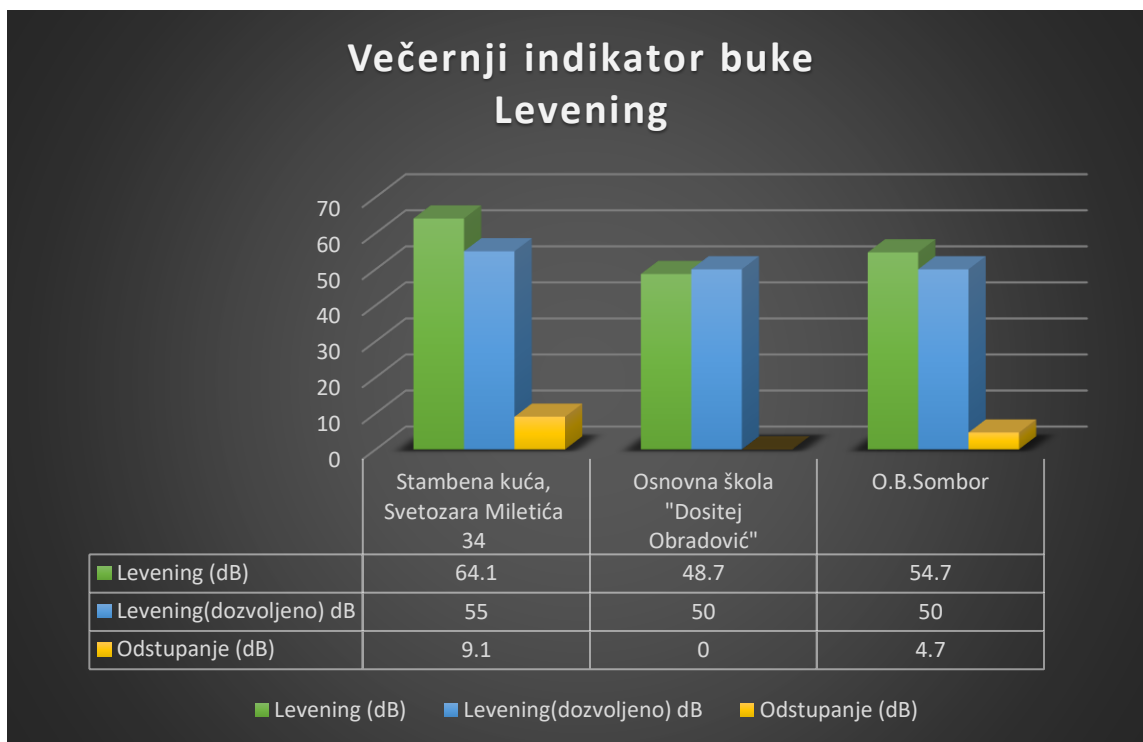

GRAFIČKI PRIKAZ POREĐENJA MERODAVNIH NIVOVA DNEVNIH INDIKATORA BUKE (L_{day})
SA DOZVOLJENIM

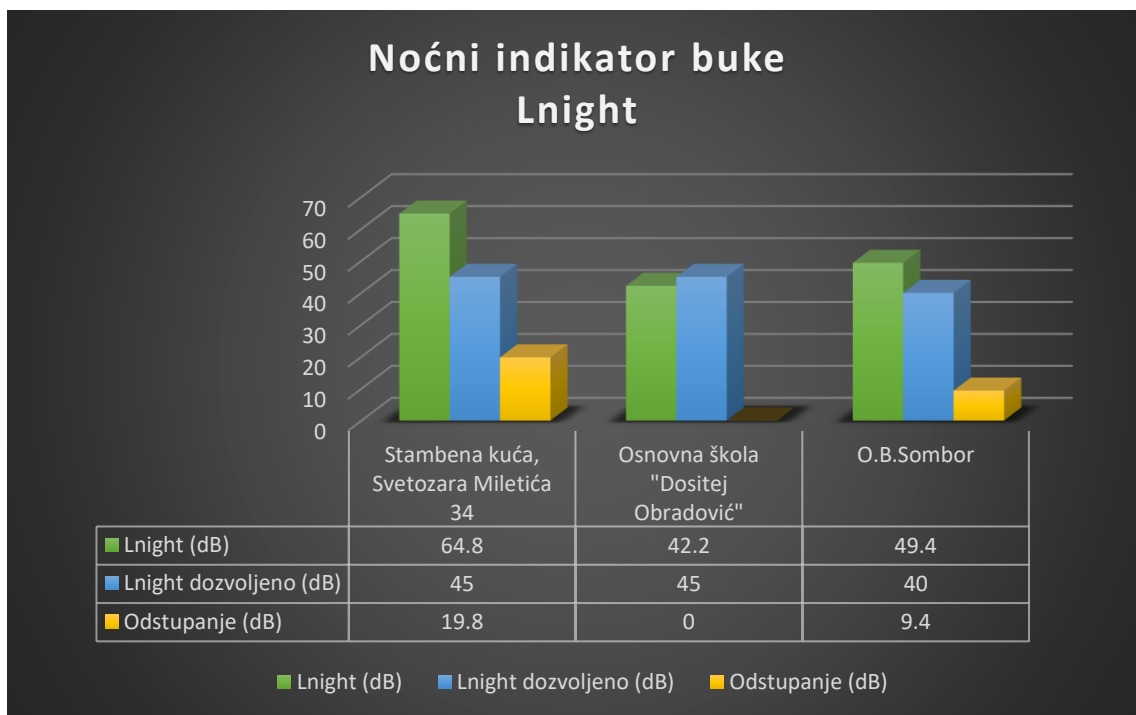

GRAFIČKI PRIKAZ POREĐENJA IZMERENIH VREDNOSTI VEČERNJIH INDIKATORA BUKE
(Levening) SA DOZVOLJENIM

GRAFIČKI PRIKAZ POREĐENJA IZMERENIH VREDNOSTI NOĆNOG INDIKATORA BUKE
(L_{night}) SA DOZVOLJENIM

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СОМБОР
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE SOMBOR
РЕПУБЛИКА СРБИЈА- REPUBLIKA SRBIJA
ZOMBORI KÖZEGESZSÉGÜGYI INTÉZET
ÚSTAV PRE VEREJNÉ ZDRAVIE SOMBOR
25000 Сомбор, Војвођанска 47
25 000 Sombor, Vojvodanska

e-mail : office@zzjzsombor.org tel./fax. 025-412-888

Zaključak:

Na mernom mestu Stambena kuća (Svetozara Miletića 34) izmerene vrednosti večernje i noćne buke prelaze dozvoljene vrednosti dok izmerena vrednost indikatora dnevne buke ne prelazi dozvoljenu vrednost propisane Uredbom o indikatorima buke, граничним vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini, Sl. Glasnik RS br 75/10.

Na mernom mestu Osnovna škola “Dositej Obradović” izmerena vrednost indikatora dnevne buke prelazi dozvoljenu vrednost dok izmereni indikatori večernje i noćne buke ne prelaze dozvoljene vrednosti propisane Uredbom o indikatorima buke, граничним vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini, Sl. Glasnik RS br 75/10.

Na mernom mestu Opšta bolnica “Dr Radivoj Simonović” Sombor, ulaz iz ulice Sime Matavulja, izmerene vrednosti indikatora dnevne, večernje i noćne buke prelaze dozvoljene vrednosti propisane Uredbom o indikatorima buke, граничним vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini, Sl. Glasnik RS br 75/10.

Napomena:

U prilogu su pojedinačni izveštaji merenja.

Merenje buke izvršili: Sofija Vujaklija
dr Nevena Ćuk

Izveštaj formirali: Sofija Vujaklija
dr Nevena Ćuk

Izveštaj odobrio: dr Jelena Zelić